ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 18. decembra 2008 *

Vo veci C-517/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Spojené kráľovstvo) zo 6. augusta 2007 a doručený Súdnemu dvoru 22. novembra 2007, ktorý súvisí s konaním:

Afton Chemical Ltd

proti

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia A. Ó Caoimh (spravodajca), J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus a A. Arabadjiev,

* Jazyk konania: angličtina.

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Şereş, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 23. októbra 2008,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Afton Chemical Ltd, v zastúpení: P. Lasok, QC, a V. Sloane, barrister, ktorých splnomocnila E. Philpott, solicitor,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Angiolini, barrister,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: K. Georgiadis, I. Bakopoulos a V. Karra, splnomocnení zástupcovia,

— talianska vláda, v zastúpení: R. Adam, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello stato,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: R. Lyal a W. Mölls, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 smernice Rady 92/12/EHS z 25. februára 1992 o všeobecných systémoch pre výrobky podliehajúce spotrebnej dani a o vlastníctve, pohybe a monitorovaní takýchto výrobkov (Ú. v. ES L 76, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 179, ďalej len „smernica 92/12“) a článku 2 ods. 3 prvého pododseku a článku 8 ods. 1 písm. a) smernice Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o zosúladení štruktúr spotrebných daní z minerálnych olejov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 316, s. 12), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 94/74/ES z 22. decembra 1994 (Ú. v. ES L 365, s. 46; Mim. vyd. 09/001, s. 264, ďalej len „smernica 92/12“ a „smernica 92/81“), ako aj článku 2 ods. 3 druhého pododseku a článku 4 písm. b) prvej zarážky smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, s. 51; Mim. vyd. 09/001, s. 405).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Afton Chemical Ltd (ďalej len „Afton“) a Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (ďalej len „Commissioners“), ktorí sú vo Veľkej Británii zodpovední za správu a výber spotrebných daní a daní z energetických výrobkov, vo veci platby spotrebnej dane z prísad do motorového paliva za obdobie od 19. novembra 2000 do 31. októbra 2004.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Smernica 92/12

3 Článok 1 smernice 92/12 stanovuje:

„1. Táto smernica stanovuje systém pre výrobky podliehajúce spotrebnej dani a iným nepriamym daniam, ktoré sa vyberajú priamo alebo nepriamo na spotrebu takýchto výrobkov s výnimkou dane z pridanej hodnoty a daní, stanovených spoločenstvom.

2. Osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na štruktúry a daňové sadzby za výrobky, ktoré podliehajú spotrebnej dani, sa stanovia v špecifických smerniciach.“

4 Článok 3 ods. 1 až 3 prvý pododsek uvedenej smernice stanovuje:

„1. Táto smernica má platiť na úrovni spoločenstva na nasledovné výrobky, ako je definované v príslušných smerniciach:

— minerálne oleje,

…

2. Výrobky uvedené v odseku 1 môžu podliehať iným nepriamym daniam na špecifické účely za predpokladu, že tieto dane sú v súlade s daňovými pravidlami aplikovateľnými na spotrebnú daň a účely DPH, pokiaľ sa týka stanovenia daňového základu, výpočtu dane, určovania a monitorovania daní.

3. Členské štáty si vyhradzujú právo zaviesť alebo zachovať dane, ktoré sú vyberané za výrobky iné, než sú tie, ktoré sú uvedené v odseku 1 za predpokladu, že tieto dane

nespôsobia zvýšenie formalít pri prechode hranicami v obchode medzi členskými štátmi.“

Smernice 92/81 a 92/82/EHS

5 Článok 1 ods. 1 smernice 92/81 stanovuje:

„Členské štáty uplatňujú na minerálne oleje zosúladenú spotrebnú daň v súlade s touto smernicou.“ [*neoficiálny preklad*]

6 Článok 2 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice ‚minerálne oleje‘; sú tie, ktoré patria medzi:

…

k) výrobky v rámci kódu KN [kombinovanej nomenklatúry, ďalej len ‚KN'] 3811;

…

2. Iné minerálne oleje ako tie, ktorých sadzba spotrebnej dane je stanovená v smernici [92/82], podliehajú spotrebnej dani, ak sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Výška splatnej spotrebnej dane je podľa využitia stanovená na ekvivalentnú sadzbu uplatniteľnú na vykurovacie palivo alebo na motorové palivo.

3. Okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1 sa výrobky určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo alebo prísada alebo extender v motorových palivách zdaňujú ako motorové palivo. Akýkoľvek ďalší uhľovodík, okrem uhlia, lignitu, rašeliny alebo akéhokoľvek iného podobného pevného uhľovodíka alebo zemného plynu, určený na používanie, ponúkaný na predaj alebo používaný na vykurovacie účely sa zdaňuje sadzbou pre ekvivalentný minerálny olej.

…

4. Odkazy v tejto smernici na kódy kombinovanej nomenklatúry [KN] znamenajú kódy uvedené v kombinovanej nomenklatúre [KN] vo verzii platnej k 1. októbru 1994." [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 8 ods. 1 písm. a) smernice 92/81 stanovuje:

„Okrem ustanovení smernice [92/12] týkajúcich sa používania výrobkov oslobodených od spotrebnej dane a bez toho, aby boli dotknuté ďalšie ustanovenia Spoločenstva, členské štáty oslobodia nasledujúce výrobky od zosúladenej spotrebnej dane podľa podmienok, ktoré stanovia s cieľom zabezpečiť správne a prehľadné uplatňovanie tohto oslobodenia a zabrániť podvodu, vyhýbaniu sa alebo zneužívaniu:

a) motorové palivo alebo vykurovacie palivo.“ [*neoficiálny preklad*]

8 Smernica Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov (Ú. v. ES L 316, s. 19) [*neoficiálny preklad*], zmenená a doplnená smernicou Rady 94/74 (ďalej len „smernica 92/82“), stanovuje minimálnu sadzbu spotrebnej dane pre určité minerálne oleje. V článku 2 smernice 92/82 sú uvedené minerálne oleje, na ktoré sa táto sadzba vzťahuje a medzi ktorými sa nenachádzajú výrobky spadajúce pod kód 3811 KN.

Smernica 2003/96

9 V odôvodneniach č. 1 až 3 smernice 2003/96 sa uvádza:

„(1) Oblasť pôsobnosti smernice [92/81] a smernice [92/82] je obmedzená na minerálne oleje;

(2) neexistencia ustanovení spoločenstva, ktoré by ukladali minimálne sadzby zdanenia na elektrinu a energetické výrobky iné, ako sú minerálne oleje, môže negatívne ovplyvniť náležité fungovanie vnútorného trhu;

(3) náležité fungovanie vnútorného trhu a dosiahnutie cieľov ostatných politík spoločenstva si vyžaduje stanovenie minimálnych úrovní zdaňovania na úrovni spoločenstva pre väčšinu energetických výrobkov, vrátane elektriny, zemného plynu a uhlia.“

10 Okrem toho v odôvodnení č. 22 smernice 2003/96 sa uvádza:

„Energetické výrobky by mali v prípade používania ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo primárne podliehať právnemu rámcu spoločenstva; v uvedenom rozsahu je v povahe a logike daňovej sústavy vylučovať z oblasti pôsobnosti právneho rámca dvojité používanie a nepalivové používanie energetických výrobkov, rovnako ako mineralogických postupov; k elektrine používanej podobnými spôsobmi by sa malo pristupovať na rovnakom základe.“

11 Článok 1 smernice 2003/96 stanovuje, že členské štáty zdaňujú energetické výrobky a elektrinu v súlade s touto smernicou.

12 Článok 2 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa termín ‚energetické výrobky' uplatňuje na výrobky:

…

f) na ktoré sa vzťahujú číselné znaky KN 3811;

…

3. Energetické výrobky určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo iné ako tie, pre ktoré je úroveň zdaňovania určená v tejto smernici, sa zdaňujú podľa používania pri sadzbe pre ekvivalentné vykurovacie palivo alebo motorové palivo.

Okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1 sa aj akýkoľvek výrobok určený na používanie, ponúkaný na predaj alebo používaný ako prísada alebo extender v motorových palivách, zdaňuje pri sadzbe pre ekvivalentné motorové palivo.

Okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1 sa aj akýkoľvek ďalší uhľovodík, okrem rašeliny, určený na používanie, ponúkaný na predaj alebo používaný na vykurovacie účely, zdaňuje pri sadzbe pre ekvivalentné motorové palivo [energetický výrobok — *neoficiálny preklad*].

4. Táto smernica sa neuplatňuje na:

…

b) tieto druhy používania energetických výrobkov a elektriny:

— energetické výrobky používané na účely iné ako motorové palivá alebo vykurovacie palivá,

…

5. Číselné znaky [KN] uvedené v tejto smernici sa nachádzajú v nariadení Komisie (ES) č. 2031/2001 zo 6. augusta 2001, ktorým sa zmenila príloha I nariadenia Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku [(Ú. v. ES L 279, s. 1)].“

13 Článok 3 smernice 2003/96 stanovuje:

„Odkazy na ‚minerálne oleje' a ‚spotrebnú daň' v smernici [92/12], pokiaľ sa uplatňuje na minerálne oleje, sa chápu ako odkazy vzťahujúce sa na všetky energetické výrobky, elektrinu a vnútroštátne nepriame dane, ako sú v tomto poradí uvedené v článkoch 2 a 4 ods. 2 tejto smernice."

14 V článku 28 ods. 1 a ods. 2 smernice 2003/96 sa uvádza:

„1. Členské štáty prijmú a zverejnia zákony, predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskoršie 31. decembra 2003. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

2. Tieto ustanovenia uplatňujú od 1. januára 2004, okrem ustanovení stanovených v článkoch 16 a 18 ods. 1, ktoré smú členské štáty uplatňovať od 1. januára 2003."

15 Článok 30 uvedenej smernice stanovuje:

„Smernice [92/81] a [92/82] sa od 31. decembra 2003 napriek článku 28 ods. 2 zrušujú."

Právna úprava týkajúca sa NK

16 Podľa znení NK, na ktoré sa odvolávajú smernice 92/81 a 2003/96, číselný znak 3811 tejto nomenklatúry zahŕňa „antidetonačné prípravky, oxidačné inhibítory, živičné inhibítory, prípravky na zlepšenie viskozity, antikorózne prostriedky a ostatné pripravené aditíva do minerálnych olejov (vrátane benzínov) alebo do ostatných tekutín používaných na rovnaké účely ako minerálne oleje.“

Vnútroštátna právna úprava

17 Z písomných pripomienok predložených spoločnosťou Afton, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska a Komisiou Európskych spoločenstiev vyplýva, že článok 6 A zákona z roku 1979 o spotrebnej dani z uhľovodíkových olejov (Hydrocarbon Oil Duties act 1979) znie takto:

„1. Spotrebnej dani podliehajú zásoby na účely zdaniteľného používania akoukoľvek osobou (ak už neboli zdanené na základe tejto časti) alebo zdaniteľné používanie akoukoľvek osobou tekutej látky, ktorá nie je

a) uhľovodíkom

b) bionaftou

c) biozmesou

d) bioetanolom, alebo

e) zmesou bioetanolu.

2. Na účely tejto časti ‚zdaniteľné používanie' v súvislosti s akoukoľvek látkou znamená používanie tejto látky

a) ako paliva pre motor alebo iný stroj, alebo

b) ako prísady alebo extenderu v akejkoľvek látke používanej na tento účel."

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 Spoločnosť Afton vyrába rôzne prísady, na ktoré sa vzťahuje číselný kód 3811 KN a ktoré sa pridávajú a miešajú s motorovým palivom, vo všeobecnosti v pomere 1: 1 000 alebo 1: 2 000.

19 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že prísady vyrábané spoločnosťou Afton nie sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo. Konkrétne žiadna z týchto prísad nie je určená nato, aby sama osebe slúžila ako motorové palivo alebo na pohon motorových vozidiel. Prísady naopak obsahujú jednu alebo viacero z týchto zložiek: čistidlá, prísady proti peneniu, demulgátory, nosná kvapalina, rozpúšťadlá, prísady na zvýšenie cetánového čísla, prísady na zlepšenie mazivosti, inhibítory korózie. Prísady do paliva sa spaľujú počas spaľovacieho procesu v motore.

20 Spoločnosť Afton podala žalobu na VAT and Duties Tribunal s cieľom dosiahnuť od Commissioners vrátenie spotrebnej dane zaplatenej za tieto prísady za obdobie od 19. novembra 2000 do 31. októbra 2004 vo výške 2 825 215,61 GBP.

21 Rozhodnutím zo 4. mája 2007 VAT and Duties Tribunal zamietol túto žalobu na základe článku 2 ods. 3 prvého pododseku smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96, v ktorých sa stanovuje zdanenie všetkých prísad do motorového paliva nezávisle od toho, či sú vyrobené z minerálnych olejov alebo z iných látok, pričom uviedol, že vzhľadom na to, že sa tieto prísady považujú za motorové palivá, nie sú oslobodené od dane na základe článku 8 ods. 1 písm. a) smernice 92/81 alebo článku 2 ods. 4 písm. b) prvej zarážky smernice 2003/96.

22 Za týchto okolností High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division, na ktorý bolo podané odvolanie, rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Podliehajú také prísady do motorového paliva, ako sú dotknuté prísady, ktoré nie sú určené na použitie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo,

ale ktoré sa pridávajú do motorového paliva na iné účely ako pohon vozidla, v ktorom sa palivo používa, zdaňovaniu podľa článku 2 ods. 3 smernice [92/81]?

2. Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, sú také prísady oslobodené od dane podľa článku 8 ods. 1 smernice [92/81]?

3. Podliehajú také prísady do paliva, ako sú dotknuté prísady, ktoré nie sú určené na použitie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo, ale ktoré sa pridávajú do motorového paliva na iné účely ako pohon vozidla, v ktorom sa palivo používa, zdaňovaniu podľa druhého odseku článku 2 ods. 3 smernice [2003/96]?

4. Ak je odpoveď na tretiu otázku kladná, sú také prísady vyňaté z pôsobnosti smernice [2003/96] na základe článku [2 ods.] 4 písm. b) prvej zarážky tejto smernice?

5. Bráni právo Spoločenstva, konkrétne článok 3 smernice [92/12], zdaňovaniu uvedených prísad do motorového paliva zo strany Spojeného kráľovstva?“

O prejudiciálnych otázkach

23 Svojimi prvými štyrmi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 2 ods. 3 a článok 8 ods. 1 smernice 92/81 na jednej strane a článok 2 ods. 3 a 4 smernice 2003/96 na druhej strane majú byť vykladané v tom zmysle, že také prísady do motorového paliva, ako sú prísady v spore vo veci samej, ktoré majú charakter „minerálnych olejov" v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 92/81 alebo „energetických výrobkov" v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2003/96, ktoré však nie sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo, majú byť zdaňované podľa režimu stanoveného v uvedených smerniciach.

24 Ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, tieto otázky boli položené v rámci sporu týkajúceho sa zákonnosti spotrebnej dane z prísad do motorového paliva, ktorá bola odvedená na základe zákona z roku 1979 o spotrebnej dani z uhľovodíkových olejov za obdobie od 19. novembra 2000 do 31. októbra 2004.

25 V tomto smere je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o obdobie do 31. decembra 2003, členské štáty mali na základe článku 1 ods. 1 smernice 92/81 povinnosť uplatňovať na „minerálne oleje" v zmysle uvedenej smernice zosúladenú spotrebnú daň. Od 1. januára 2004 majú členské štáty na základe článku 1 smernice 2003/96, ktorou bola zrušená smernica 92/81, povinnosť zdaniť „energetické výrobky" v zmysle smernice 2003/96, pričom zámerom tejto smernice je, ako to vyplýva z jej odôvodnení č. 2 a 3, stanoviť minimálne úrovne zdaňovania na úrovni Spoločenstva nielen pre minerálne oleje, ale aj pre väčšinu energetických výrobkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júla 2007, Fendt Italiana, C-145/06 a C-146/06, Zb. s. I-5869, bod 32).

26 Na základe článku 2 ods. 1 písm. k) smernice 92/81 v spojení s odsekom 4 tohto článku, ako aj na základe článku 2 ods. 1 písm. f) smernice 2003/96 v spojení s odsekom 5 tohto článku, výrobky, akými sú prísady do motorového paliva v spore vo veci samej, na ktoré sa vzťahuje číselný kód 3811 KN, sú v zmysle týchto smerníc buď „minerálnymi olejmi“, alebo „energetickými výrobkami“.

27 Podľa článku 2 ods. 2 smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/96 minerálne oleje a energetické výrobky, pre ktoré nebola, ako to je v prípade prísad do motorového paliva v spore vo veci samej, stanovená úroveň zdaňovania, či už smernicou 92/82, pokiaľ ide o minerálne oleje, alebo smernicou 2003/96, pokiaľ ide o energetické výrobky, majú byť zdanené, ak sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo alebo vykurovacie palivo, podľa ich používania sadzbou pre ekvivalentné vykurovacie palivo alebo motorové palivo.

28 V tomto prípade je nesporné, ako to vyplýva zo znenia prvej a tretej otázky položenej vnútroštátnym súdom, že prísady v spore vo veci samej, hoci majú byť pridávané do motorových palív a v dôsledku toho v nich používané, nie sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo. Z uvedeného dôvodu predmetné prísady nepodliehajú zdaneniu stanovenému v článku 2 ods. 2 smernice 92/81 a v článku 2 ods. 3 prvom pododseku smernice 2003/96.

29 Podľa článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96 však „okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1 sa výrobky určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako palivo alebo prísada alebo extender v motorových palivách“ zdaňujú sadzbou platnou pre ekvivalentné motorové palivo.

30 Podľa spoločnosti Afton sa však na prísady, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej, nevzťahuje zdanenie stanovené v uvedených ustanoveniach. Zo znenia týchto ustanovení, konkrétne z formulácie „okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1“, jasne vyplýva, že tieto ustanovenia majú reziduálny charakter a uplatňujú sa iba na prísady, ktoré nie sú „minerálnymi olejmi“ alebo „energetickými výrobkami“ uvedenými v článku 2 ods. 1 príslušných smerníc. Tieto ustanovenia sa teda vzťahujú na iné výrobky. Alternatívny výklad, podľa ktorého sa tieto ustanovenia vzťahujú na výrobky uvedené v odseku 1 predmetného článku 2, nezohľadňuje predložku „okrem“. Ide o chybný výklad, pretože by mal za účinok stanovenie požiadavky, aby boli zdanené všetky výrobky určené na použitie ako prísady, pričom tento účinok mohol byť dosiahnutý omnoho jednoduchším ustanovením, ktoré by neobsahovalo predmetnú úvodnú formuláciu. Takýto výklad by taktiež spôsobil, že predmetné smernice by vyžadovali dvakrát, aby boli minerálne oleje a energetické výrobky určené na použitie ako motorové palivo zdanené. Okrem toho je v súlade s cieľom sledovaným právnou úpravou Spoločenstva, aby minerálne oleje a energetické výrobky boli zdaňované jedine vtedy, ak sú používané ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo.

31 Je však potrebné konštatovať, že vzhľadom na znenie všetkých dotknutých ustanovení smernice 92/81 a smernice 2003/96, ako aj vzhľadom na všeobecnú štruktúru a cieľ týchto smerníc, nie je možné prijať takýto výklad.

32 V prvom rade, pokiaľ ide o znenie týchto ustanovení, je v každom prípade potrebné pripustiť, ako uznala samotná Komisia počas pojednávania v odpovedi na otázky Súdneho dvora, že znenie článkov 2 smernice 92/81 a smernice 2003/96 by mohlo byť jasnejšie a presnejšie, keďže ide o ustanovenia stanovujúce daňový režim, ktorý má po prebratí do vnútroštátneho práva zakladať povinnosti jednotlivcom. Konkrétne keďže článok 2 ods. 2 smernice 92/81 a článok 2 ods. 3 prvý pododsek smernice 2003/96 stanovujú zdanenie minerálnych olejov a energetických výrobkov, zdanenie takých prísad do motorového paliva, ktoré rovnako ako prísady v spore vo veci samej majú tento charakter, by malo byť logicky stanovené v týchto ustanoveniach. Ako však vyplýva z bodu 28 tohto rozsudku, nie je tomu tak.

33 Zo znenia článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96 však dostatočne jasne vyplýva, že také prísady do motorového paliva, ako sú prísady v spore vo veci samej, podliehajú daňovému režimu stanovenému v týchto ustanoveniach.

34 V protiklade s tvrdením spoločnosti Afton formulácia „okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1“, ktorou sa začína každé z týchto ustanovení, nemôže byť vykladaná v tom zmysle, že jej zámerom je vylúčiť uplatnenie týchto ustanovení na výrobky, ktoré sú „minerálnymi olejmi“ alebo „energetickými výrobkami“ v zmysle článku 2 ods. 1 uvedených smerníc.

35 Práve naopak, predložka „okrem“ má podľa všeobecného chápania tejto formulácie nie zmysel vylúčenia, ale naopak zmysel zahrnutia. Tento zmysel vyplýva z rôznych jazykových verzií článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96 [pozri okrem francúzskej verzie napríklad nemeckú verziu („neben“), španielsku verziu („además“), taliansku verziu („oltre“), holandskú verziu („naast“), portugalskú verziu („para além“) a anglickú („in addition to“)].

36 Z uvedeného vyplýva, že formuláciou „okrem zdaniteľných výrobkov vymenovaných v odseku 1“ chce článok 2 ods. 3 prvý pododsek prvá veta smernice 92/81 a článok 2 ods. 3 druhý pododsek smernice 2003/96 výslovne zahrnúť všetky výrobky určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako prísada alebo extender v motorových palivách vrátane výrobkov, ktoré sú „minerálnymi olejmi“ a „energetickými výrobkami“ v zmysle týchto smerníc, do pôsobnosti svojich ustanovení.

37 Takýto výklad založený na znení článkov 2 uvedených smerníc nemôže byť spochybnený okolnosťou, že tento výklad vedie, pokiaľ ide o minerálne oleje a energetické výrobky určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo, k opakovaniu povinnosti zdanenia, ktorá už vyplýva z článku 2 ods. 2 smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 prvého pododseku smernice 2003/96. Napriek tomu, že uvedené čiastočné opakovanie ustanovení týchto smerníc je poľutovaniahodné, vysvetľuje sa reziduálnym charakterom článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96, ktorých cieľom je stanoviť povinnosť zdanenia pre výrobky odlišnej povahy.

38 Po druhé, pokiaľ ide o všeobecnú štruktúru a cieľ smerníc 92/81 a 2003/96, je potrebné pripomenúť, že cieľom uvedených smerníc je podľa ich článku 1 zaviesť zosúladený daňový režim pre minerálne oleje a energetické výrobky.

39 Vyňatie takých prísad do motorového paliva, ako sú prísady v spore vo veci samej, z pôsobnosti článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96 by viedlo k nesúdržnému, ba dokonca k absurdnému výsledku, podľa ktorého by tieto prísady, ktoré sú minerálnymi olejmi a energetickými výrobkami, nepodliehali povinnosti zdanenia stanovenej v týchto ustanoveniach, pričom je nesporné, že prísady do motorových palív, ktoré nie sú minerálnymi olejmi alebo energetickými výrobkami, podliehajú tejto povinnosti na základe uvedených ustanovení.

40 V skutočnosti sa práve naopak zdá, že zákonodarca Spoločenstva chcel prísady, ktoré sa pridávajú do motorových palív, postaviť na úroveň týchto palív, a to nezávisle od ich zloženia len z toho dôvodu, že sa pridávajú do motorových palív, s cieľom podrobiť ich rovnakému daňovému režimu ako motorové palivá.

41 V tejto súvislosti je okrem toho potrebné zdôrazniť, ako uviedla talianska vláda a vláda Spojeného kráľovstva, že od okamihu, keď sa prísada pridá do motorového paliva, nie je možné odlíšiť samotné palivo od prísady, ktorá s ním bola zmiešaná, bez vykonania podrobnej chemickej analýzy. Za týchto okolností, ak by prísady do motorového paliva nemali podliehať zdaneniu ako motorové palivo, ako to tvrdí spoločnosť Afton, vzniklo by riziko zneužitia, keďže kontroly by boli prinajmenšom obťažné, pretože by v každom jednotlivom prípade bolo potrebné analyzovať obsah zmesi s cieľom zistiť pomer motorového paliva a prísady obsiahnutej v danej zmesi.

42 Z článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a z článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96, ako aj z všeobecnej štruktúry a cieľa obidvoch smerníc, ako to uviedli všetky vlády, ktoré predložili písomné pripomienky na Súdny dvor, ako aj Komisia, vyplýva, že uvedené ustanovenia sa vzťahujú na všetky výrobky používané ako prísady nezávisle od toho, či sú alebo nie sú „minerálnymi olejmi“ alebo „energetickými výrobkami“ v zmysle týchto smerníc.

43 Tento záver nemôže byť spochybnený na základe ustanovení článku 8 ods. 1 písm. a) smernice 92/81 a článku 2 ods. 4 písm. b) smernice 2003/96, v ktorých sa stanovuje, že keď sú minerálne oleje a energetické výrobky používané inak ako motorové palivo alebo vykurovacie palivo, musia byť oslobodené od zosúladenej spotrebnej dane alebo vyňaté z pôsobnosti smernice 2003/96. Uplatnenie týchto ustanovení na prísady do motorového paliva, akými sú prísady v spore vo veci samej, ktoré podliehajú explicitnej povinnosti zdanenia na základe článku 2 ods. 3 prvého pododseku prvej vety smernice 92/81 a článku 2 ods. 3 druhého pododseku smernice 2003/96, by tieto ustanovenia zbavilo potrebného účinku (pozri analogicky rozsudky z 10. júna 1999, Braathens, C-346/97, Zb. s. I-3419, body 24 a 25, ako aj z 25. septembra 2003, Komisia/Taliansko, C-437/01, Zb. s. I-9861, body 31 až 33).

44 Na prvé štyri otázky je teda potrebné odpovedať, že článok 2 ods. 3 a článok 8 ods. 1 smernice 92/81, pokiaľ ide o obdobie do 31. decembra 2003, a článok 2 ods. 3 a 4 smernice 2003/96, pokiaľ ide o obdobie od 1. januára do 31. októbra 2004, majú byť vykladané v tom zmysle, že také prísady do motorového paliva, ako sú prísady v spore vo veci samej, ktoré majú charakter „minerálnych olejov" v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 92/81 alebo „energetických výrobkov" v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2003/96, ktoré však nie sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo, musia podliehať daňovému režimu stanovenému v uvedených smerniciach.

45 Vzhľadom na túto odpoveď nie je potrebné odpovedať na piatu otázku položenú vnútroštátnym súdom.

O trovách

46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 2 ods. 3 a článok 8 ods. 1 smernice Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o zosúladení štruktúr spotrebných daní z minerálnych olejov, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 94/74/ES z 22. decembra 1994, pokiaľ ide o obdobie do 31. decembra 2003, a článok 2 ods. 3 a 4 smernice Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny, pokiaľ ide o obdobie od 1. januára do 31. októbra 2004, majú byť vykladané v tom zmysle, že také prísady do motorového paliva, ako sú prísady v spore vo veci samej, ktoré majú charakter „minerálnych olejov“ v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 92/81 alebo „energetických výrobkov“ v zmysle článku 2 ods. 1 smernice 2003/96, ktoré však nie sú určené na používanie, ponúkané na predaj alebo používané ako motorové palivo, musia podliehať daňovému režimu stanovenému v uvedených smerniciach.

Podpisy